

Zaterdag 26 juni 1915 – ochtendeditie

Duitse oorlogsliteratuur over België.

Brussel, 18 juni.

Nadat ik in een paar voorafgaande brieven uiteen heb kunnen zetten hoe de overwinnende Duitsers zich tegenover het talenvraagstuk in België menen te moeten stellen en aangewezen heb hun bijzondere belangstelling voor het Vlaamssprekend deel van het land, meen ik in het slotartikel over dit onderwerp niet na te moeten laten de stemming, door de Vlamingen tegenover dit verschijnsel aan de dag gelegd, kenbaar te maken.

De grootste klip, waarop al deze Duitse pogingen dreigen te stranden, is wel het wantrouwen van Vlaamse kant daartegen betoond. Immers, en ik wil hier, alle Waalse beweringen van het tegendeel ten spijt, met stellige nadruk en hardop nog eens in herinnering roepen dat de Vlaamse beweging niet pangermanistisch gezind is!

Zeker, er bestond voor de oorlog een brede stroom Vlamingen, die hun volk tot de Duitse wetenschap en beschaving nader wilden brengen, maar ook in de kringen der Franssprekende Belgische intellectuelen bestond dit streven, dat, immers voortspuitend uit het besef dat in de huidige tijd een man van wetenschap zijn gezichtskring niet genoeg verruimen kan, aller instemming verdiende. Maar om daaruit de Vlaamse strijd als pangermanistisch streven te bestempelen is een schrede, die slechts de meest consequente Frans-aanbidder zonder blozen kon zetten.

Hoor bv. hoe een man als de Vlamingenleider H. Meert zich in 1914, kort voor de oorlog, in een bespreking van het werk van dr. Oszwald, de schrijver van het door mij in een vorige brief besproken artikel,

over de kwestie uitliet: “Moeten wij er bijvoegen”, schreef Meert, dat wij de noodzakelijkheid om de Vlamingen met de Duitse cultuur in de meest uitgebreide zin bekend te maken, volmondig erkennen? De “Vlaamsche Hoogeschool” (het Gentse tijdschrift, corr.) hamert voortdurend op het aambeeld om de zeer eenzijdige aanbidding van Frankrijk door het Franskiljonisme en het uitsluitend richten van onze ontwikkeling naar de Franse beschaving tegen te werken. De briefschrijver (dr. Oszwald, corr.) vergist zich, wanneer hij denkt, dat wij uit angst om als pangermanisten te worden aanzien vijandig of tenminste schuchter en wantrouwend tegenover de Duitse beschaving staan, daarover lachen wij. Wij willen niets liever dan dat ons volk de zegeningen van deze beschaving deelachtig zou worden, en zullen niet ophouden met ijver in deze richting te werken.”

En prof. Waxweiler in zijn boek over de Belgische onzijdigheid merkt ook op, dat, ondanks uiterlijke schijn, de Vlaamse beweging niets te maken heeft met het pangermanisme.

Van Duitse zijde wordt dit trouwens ook door grondige kenners der kwestie, als bv. de door mij reeds zo herhaaldelijk aangehaalde dr. Oszwald, erkend (zie avondblad van 16 juni).

Neen, de Vlaamse beweging is niet pangermanistisch, maar een zuivere strijd ter bescherming en versterking van eigen taal en eigen ras, evenals het streven in ons eigen land naar verhoging en verdieping van nationaal bewustzijn ook van elke groot Duitse bijmaak vrij is.

En nu weet ik wel dat in de laatste maanden een klein groepje Vlamingen, met name te Gent, verleid door verlokken stemmen uit het nu zo nabije Duitse kamp, overstag is gegaan, maar zichzelf zullen beter nog dan ik weten hoezeer zij in dit geval door hun Vlaamse rasgenoten worden in de steek gelaten. De drommen, die

Vlaanderen voor de Vlamingen roepen, zullen door deze kleine troep opportunisten niet van de wijs worden gebracht, al deed deze kleine troep hun ook grote schade. Want, het spijt mij dit te moeten vaststellen, de Walen hebben ook hier al weer munt uit geslagen en in hun hatelijke campagne tegen de Vlamingen, reeds helaas in oktober of november 1914 weer begonnen, ook uit dit in de Vlaamse kring zelf het meest betreurde verschijnsel een nieuw wapen gesmeed.

Rekenen de Duitsers dus op toenadering van de zijde van het Vlaamse volk, wanneer zij dit, zij het ook uit eigen belang, bij zijn nationaal streven in het gevlj komen, dan rekenen zij mis. Een vreselijke ontgoocheling wacht bijvoorbeeld de heren van de heftig alduitse Politisch anthropologische Monatschifte, die in de februariaflevering van dit tijdschrift de Belgische vraagstukken van hun kant bekeken en maar eventjes “zo snel mogelijk” de hartenwens van de Vlamingen wilden vervullen en te Gent een Duits-Vlaamse hogeschool openen.

Een krachtig “niet met die hulp”! was het antwoord, dat ik van mijn Vlaamse vrienden, die ik met dit plan bekend maakte, te horen kreeg; neen, die medewerking van Vlaamse zijde, waarop o.a. ook prof. von Bissing e.a. zo sterk schijnen te rekenen, is er nog lang niet en zal ook zeker nooit komen.

Dit alles de Walen ten spijt, wiens gestook tegen het Vlaamse doel van hun landgenoten juist nu terug bedroevende afmetingen heeft aangenomen. Zo iemand, dan hebben zij het recht te zwijgen, wanneer het op het gebied van nationale eenheid aankomt, want zij waren het, die de scheiding van België voorstonden met hun kraaiende haan in de vlag en zij zijn het die daardoor in de kaart der Duitsers spelen, welke nu zeggen: België is geen land, het bestaat uit

twee elkaar vijandige helften en daarmee zal bij de vrede rekening gehouden moeten worden.

Waar dit alles toe geleid heeft? Ik wilde dat iemand in het Frans vertaalde en in Wallonië op grote schaal verspreidde de artikelen door de Beierse afgevaardigde dr. P. Dirr, nu kapitein bij de landweer te Brussel, in de Frankfurter Zeitung (20 en 24 april jl.) geschreven. Met voor een vreemdeling verwonderlijke kennis van zaken wordt daar op kalme wijze het verfoeilijke van het streven der Waalse volksmenners in het licht gesteld, in zo schel licht, dat de daardoor beschenen uitverkorenen, om een oude Hollandse uitdrukking te gebruiken, in hun hemd komen te staan. Wanneer een Waal daarin zou lezen hoe bv. Destrée door zijn vroegere daden het recht verbeurd heeft nu voor het gehele Belgische volk in de bres te treden, zouden hem de ogen geopend kunnen worden en daardoor het zo nodige doel bereikt worden, dat de onzalige familietwisten, in de augustusdagen van het vorig jaar zeer heerlijk bijgelegd, voorgoed tot het verleden bleven behoren.

Vlamingen en Walen verdedigen nu bijna een jaar lang, zij aan zij strijdend, de vaderlandse grond met hardnekkige moed; past het dan de thuisblijvers of uitgewekenen ouden veten op te rakelen! Neen, hoe eerder, hoe liever kome men nog tot inkeer en spare ons dit beschamend toneel, dat juist nu zulke onberekenbare gevolgen kan hebben.

De ernstige tijden, waaruit allen zo grote lessen konden trekken, moeten niet met het ophalen van oude geschiedenissen verspild worden. Eendracht maakt macht, mag geen ledig devies zijn. Het Belgische volk, dat in de wereld zovele ogen op zich gericht moet weten, bedenke dit voor het te laat is.

Diksmuide.

Aan de (Belgische) Legerbode is terug het volgende ontleend:

Nadat de twee bataljons van het 1^e linieregiment gedurende de laatste uren van de nacht waren afgelost, was op 24 oktober het bruggenhoofd, rond 6 uur 's morgens, bezet door 4 compagnieën marinefuseliers, het 3^e bataljon van het 11^e linie en de 3 bataljons van het 12^e. Te Diksmuide was kolonel Jacques, ofschoon nog niet helemaal hersteld, zijn commando opnieuw komen waarnemen.

De loopgraven van de linkeroever van de IJzer zijn, zoals gewoonlijk, door de marinefuseliers bezet. Als reserve bevinden zich, in de streek van Oostkerke tot Kaaskerke, twee bataljons van het 11^e linie, twee van het 2^e jagers, alsook die van het 1^e linie, welke nochtans tot de bevelen van de 5^e legerdivisie moeten overgaan.

Meer en meer ongerust voor zijn linkerflank heeft kolonel Meiser zijn zes speciale pelotons naar de splitsing van de wegen welke ten westen van Oud Stuivekenskerke lopen, en zijn wielrijdersdetachement naar het kruispunt van de wegen aan mijlpaal 5 van de baan Diksmuide-Pervijze gezonden. Hun opdracht is de richting naar Stuivekenskerke te bewaken, naar de spoorweg en naar Pervijze en desnoods tot het uiterste de plaats te verdedigen welke zij bezetten.

De dag is nauwelijks aangebroken of de toestand in het noorden schijnt bijzonder bedenkelijk. In de omstreken van mijlpaal 14 langs de IJzer, tegenover Oud Stuivekenskerke, is de aanval zo hevig geweest dat de achteruitgedrongen Belgische troepen de vijand niet hebben kunnen beletten vaste voet op de linkeroever van de stroom te verkrijgen. Aangemoedigd door dit succes, en zich rekenschap gevend van de uitputting der onzen, wiens krachten door zes dagen hardnekkige weerstand gebroken zijn, trekken de Duitsers in steeds groter wordende menigte de stroom over, zij winnen spoedig terrein,

de gedunde gelederen van de verdedigers onder een razend geweer- en kanonvuur voor zich uitdrijvend.

Om de stand der zaken nog te verergeren, ziehier nu dat de marinefuseliers, aan mijlpaal 16 langs de IJzer, hun linkerflank ongedekt en hun loopgraven aldus onder enfileervuur genomen zijnde, op hun beurt moeten wijken. Vluchtelingen en gewonden stromen bij groepen naar de spoorweg toe, in een staat van uitputting en vertwijfeling die mogelijk de ontmoediging en misschien de paniek in onze rangen zaaien. Vruchteloos tracht het peloton gendarmerie van de brigade Meiser de verstrooide manschappen tegen te houden welke de dodelijke streek willen ontvluchten. Zij slagen niet in hun pogingen. En de vijand komt steeds vooruit en tracht de spoorweg en de baan naar Nieuwpoort te bereiken. Slaagt hij daarin, dan is het gedaan met de verdedigers van Diksmuide, die afgesneden en in de rug zullen aangegepen worden. Om deze poging goed te onderlijnen, beschiet de Duitse artillerie met ongekende hevigheid geheel het terrein begrepen in de driehoek: Mijlpaal 16 langs de IJzer, Oostkerke, Kaaskerke. De toestand is ten zeerste bedenkelijk.

Maar de vijand heeft buiten de wilskracht van admiraal Ronarch en van kolonel Meiser gerekend, die vastberaden het hoofd aan het gevaar zullen bieden en het onmogelijke zullen beproeven alvorens de verdedigers van Diksmuide zich ter plaatse te laten doden; desnoods tot de laatste man.

Reeds heeft de admiraal naar mijlpaal 16 een deel gezonden van de fuseliers, welke hij nog in reserve hield, met opdracht het verloren terrein terug te veroveren en naar het noorden een verdedigende vleugel aan te leggen.

Van zijn kant gaat kolonel Meiser zich ontdoen van alles wat hij nog onder de hand heeft; een bataljon van het 11^e, twee van het 2^e jagers en twee van het 1^e linieregiment. Zo spoedig mogelijk met de steun van enige batterijen, die stoutmoedig van front veranderen, zullen zij allen hun poging aanwenden in de algemene richting van Oud Stuivekenskerke, mijlpaal 14 langs de IJzer.

Het 1^e bataljon van het 11^e, aangevoerd door de onbevreesde commandant Decamps, is het eerste, dat zich in beweging zet. Moest het ook ten offer vallen, het is volstrekt nodig, dat het de vijand zou tegenhouden, in afwachting dat de hulp van andere eenheden opdaagde.

Van het belang van zijn zending doordrongen, stormt hij met prachtige strijd lust naar Oud Stuivekenskerke, dringt de Duitsers terug, welke begonnen daar vaste voet te verkrijgen, en aan de zoom van het dorp ontplooit en verschanst hij zich. Daar zal hij stand houden, ondanks de verliezen, onder de stortvloed van granaten, die in de atmosfeer een zware en stikkende rook verspreiden, waarvan de dichte wolken langs de grond blijven zweven.

Op zijn linkerkant voeren de troepen van het 10^e linieregiment, welke zich hebben hervat, een tegenaanval uit. Het is een prachtig schouwspel, deze mannen te zien, met hun beslijkte en verscheurde uniformen, de meesten blootshoofds, die onder een hels kanonvuur vooruitrukten. Met dunne colonnes ziet men de compagnieën bij sprongen vooruitrukken, plots bij het fluitsignaal der officieren gaan neerliggen, dan opstaan en weer vooruit springen, om zich tenslotte te ontplooien.

Maar helaas, de inspanning die gedaan moet worden, is bovenmenselijk. Neergemaaid door een onverbidlijk vuur van machinegeweren, storten onze mannen bij ganse rangen neer. De

ene na de andere wankelen de verschrikkelijk uitgedunde compagnieën en wijken zij, ondanks de wonderen van dapperheid en wilskracht van hun officieren, overwonnen door de dood. Ook marinefuseliers, die met buitengewone dapperheid aan de handeling hadden deelgenomen, ondergaan weldra hetzelfde lot.

Maar deze offers zullen nochtans niet vruchteloos geweest zijn: de vijand komt niet meer vooruit. En langzamerhand zullen ook jagers en infanteristen van het 1^e linie op hun beurt tussenbeide komen en de vijand een stevige dam opwerpen, waartegen voortaan al zijn verdere pogingen komen breken.

Na homerische gevechten, welke de gehele dag zullen duren, zal eindelijk een nieuwe weerstandslinie worden aangelegd achter het talud van de spoorweg, welke zich vanaf mijlpaal 5 op de spoorweg naar mijlpaal 16 aan de IJzer zal richten, lopende langs de Rodepoorthoeve en de huizen genaamd "De Burg". Aldus zal, na de uren van onuitsprekelijk angst, de veiligheid van Diksmuide ten noorden verzekerd zijn, temeer daar men in de namiddag, nog het 2^e bataljon van het 11^e naar de loopgraven aan mijlpaal 16 heeft kunnen sturen, waar de marinefuseliers verschrikkelijk geleden hadden, en ook naar de Rodepoorthoeve.

Terwijl deze gebeurtenissen plaats grepen, was het bruggenhoofd zelf aan een zware beproeving onderworpen. Nimmer was de beschieting daar zo hevig. Met methode te werk gaande, hebben elk der Duitse batterijen een deel van de loopgraven gekozen, die zij bij op elkaar volgende vlagen besproeien, eerst van links naar rechts, en vervolgens een salvo van hun zes stukken over geheel de lengte van het te vernielen front zendend. En dat duurt uren lang, vanaf het eerste morgenlicht.

Om 10 uur 's morgens zijn de loopgraven in de zuidoostelijke sector, bezet door het 2^e bataljon van het 12^e linieregiment, zodanig vernield, dat de manschappen, in volkomen orde, een weinig terugtrekken. Maar kolonel Jacques komt persoonlijk bevel geven opnieuw bezit te nemen van de voor driekwart vernielde verschansingen. Men moet er stand houden tot de dood, liever dan de vijand onder de indruk te laten, dat men verslapt. En de overblijfselen van het bataljon Collyns gaan zich laten doden, met de drie tot vierhonderd marinefuseliers, die admiraal Ronarch als versterking naar Diksmuide heeft gezonden.

Rond 2 uur 's namiddags roept kolonel Meiser kolonel Jacques bij zich. Gebroken door al de sedert het begin van de slag geleverde inspanningen, ziek van uitputting, zodat hij zich niet meer recht kan houden, moet hij toegeven aan het aandringen der geneesheren en Diksmuide verlaten. Kolonel Jacques zal hem vervangen. Alles wat er beschikbaar is bevindt zich overigens in het bruggenhoofd, sedert de Belgische reserves naar het noorden in het gevecht gewikkeld zijn.

Gedurende geheel de namiddag wordt de beschieting met onbeschrijflijke hevigheid voortgezet, op de loopgraven van de rechter- en op die van de linkeroever; op de weg naar Kaaskerke en het dorp van die naam, waarvan de kerk nog slechts een reusachtige vuurgloed is; op Oostkerke waarvan de laatste huizen ineenstorten; op onze batterijen, die steeds meer en meer ernstige verliezen lijden, zowel in manschappen als in materiaal.

Men moet geen profeet zijn om een aanval te kunnen voorspellen. Om 4 uur 's namiddags meldt men grote troepenverzamelingen in alle richtingen: naar Vladslo, naar Esen, naar Woumen. Onze batterijen maaien ze neer, maar slagen er niet in ze uiteen te drijven. Bij het vallen van de nacht melden patrouilles, dat aanzienlijke

troepen van Vladslo naar het westen marcheren ... Opgepast deze nacht!

Voor de honderdste maal herhaalt men hetzelfde bevel aan de dappere troepen, welke overal hebben stand gehouden onder een storm van ijzer en vuur: "Uithouden tot de dood", een ruime patronenvoorraad is aangekomen; ook petroleum om het raderwerk der veel gebruikte machinegeweren te smeren. Belgen en marinefuseliers zijn nu genoeg voorzien om de Moffen bij duizenden neer te schieten. Zij zullen het niet nalaten. Iedereen voelt, dat het uur nadert van het beslissende gevecht, dat er iets ontzettends gaat plaats grijpen. Maar deze zekerheid verheft slechts tot het uiterste de moed en de wilskracht van onze mannen.

Men zal ze overigens wel in bovenmenselijke mate nodig hebben. Nauwelijks is de duisternis over het land neergedaald, of een eerste aanval wordt in de noordelijke sector gedaan; hij wordt afgeslagen. Bijna terzelfder tijd komt een reuzenstormloop in de zuidelijke sector schipbreuk lijden. Telkens het geweervuur knettert, besproeien onze batterijen, door een systematisch vuur, dat de aanval tegenhoudt, op het goed gerepereerde terrein, de omstreken der loopgraven met hun projectielen. In de steeds donkerder wordende nacht lichten de ontploffende granaten en granaatkartetsen met toverachtige schijn. De merkwaardige steun der artillerie begeestert onze manschappen. Nimmer hebben de troepen van de dappere ijzeren divisie met zoveel heldenmoed gevochten. Zij schijnen onoverwinbaar.

Nochtans is de vijand tot alle offers besloten om de overwinning te behalen. Hij heeft talloze verse troepen voor Diksmuide moeten samentrekken en hun bevel gegeven de stelling kost wat kost in te nemen, want hun hardnekkigheid is onuitputtelijk. Nauwelijks teruggeslagen, rukken zij steeds opnieuw ten aanval met steeds groter wordende kracht. Welke buit heeft men hun dan toch beloofd,

opdat zij zich zo laten doden? Welke drank heeft men hun geschonken om ze met deze wilde moed te bezielen? Dronken van bloed, met duivelse gelaatstrekken en huilend lijk wilde beesten, stormen zij ten aanval vooruit, belust op moord, struikelend over de lijken, de gewonden vertrappend, bij honderden neergemaaid, maar steeds terug ten aanval rukkend. Soms lukt het aan enige aanvallers om de borstwering te bereiken; dan worden er gevechten geleverd, man tegen man, met kolfslagen en bajonetsteken; men scheurt elkaar het lichaam open, men maakt elkaar af, schedels worden stuk geslagen, maar nergens verliezen de verdedigers een duimbreed grond.

Elf maal in de noordelijke en oostelijke sectoren, en vijftien maal in de zuidelijke, komen de Duitsers zich aldus te pletter lopen op onze niet te overschrijden stellingen; zij zullen de loopgraven slechts bereiken om er de dood te vinden. Zij zullen eerst ophouden na de uitputting van hun laatste krachten.

Maar Diksmuide, nog slechts een hoop van puin en as, een wal van heldenmoed, zal ongeschonden blijven.

Zaterdag 26 juni 1915 – avondeditie

Belgische kinderen.

Te Roosendaal zijn heden terug onder leiding van de heer Kellenaers, te Leiden en mevrouw De la Faille, uit Antwerpen, 53 Belgische kindertjes uit de meest beproefde plaatsen van het land, Lier, Mechelen, Brussel, Kuregem, Dinant, Antwerpen en omgeving, aangekomen.

De kindertjes uit Lier, waar zeer veel armoede wordt geleden, en waar het rooms katholiek huisvestingscomité in de eerstvolgende weken zal gaan werken, worden bijeengebracht door burgemeester Schellekens, te Lier. Ook voor deze zeer moeilijke reis, die, door de zeer uiteenlopende streken, welke te bewerken vielen, 9 dagen duurde, had de Duitse overheid inzake vervoer en passen terug de grootst mogelijke faciliteiten verstrekt. Zeer prijst de directeur van het comité o.a. de krachtige medewerking der plaatselijke "Kommandanturen", die door bijzondere aanbevelingsbrieven het werk vergemakkelijken in streken, waar het nog minder bekend is.

Met deze zending is het 1000e kind door het comité in Nederland gebracht, en ook deze 50 kinderen zijn reeds allen geplaatst bij particulieren in Limburg en Gelderland.

Te Antwerpen heeft de onderpastoor der O. L. Vrouwekerk, de heer Reuser, vertegenwoordiger van het huisvestingscomité, met steun van zijn parochianen, een zuigelingenasiel opgericht, waar reeds 42 zuigelingen verpleegd worden en dat wat inrichting en verzorging betreft, als een modelinstelling mag gelden.

Een bekend Antwerps kinderdokter, de Heer Dox, heeft er de leiding.

België.

Men schrijft ons:

Reeds heeft de Nieuwe Rotterdamsche Courant de namen van een hele reeks Belgische banken medegedeeld, die door de Duitse overheid onder sekwestre zijn gebracht. Het laatste nummer van het blad, dat in België de Duitse wetten en besluiten afkondigt, bevat de volgende mededeling:

“Met de goedkeuring van de heer gouverneur-generaal in België en overeenkomstig met het besluit van 17 februari (officieel bulletin van de wetten en besluiten voor het bezette gebied van België, nr. 41, van 20 februari 1915), heb ik benoemd, naast de reeds aangestelde sekwesters, de heer Wilhelm Tang, sekwesters van de hieronder aangeduide banken:

“Crédit Lyonnais, Bank van Parijs en de Nederlanden, Comptoir national d’Escompte de Paris, Belgische Societeit voor depots en crediet, alle gevestigd te Brussel, en Société Française de Banque et de Dépôts, te Brussel en te Antwerpen.,De commissaris-generaal voor de banken van België.

von Lumm

Uit België.

Onze correspondent schrijft uit Brussel:

In de laatste dagen zijn de volgende nieuwe besluiten bekend gemaakt.

In de eerste plaats een bekendmaking van de gouverneur-generaal, waarin gewaarschuwd wordt tegen het kopen of verkopen van rekvisitiebons, daar deze handel tot grote misbruiken aanleiding geeft en deze bons eigenlijk geen waardepapieren zijn, maar enkel als bewijs dienen, dat de erop aangegeven krijgslevering in werkelijkheid gedaan werd.

Voorts een verordening over de gerechtelijke en politiebevoegdheid tegenover vreemdelingen, waarin wordt bepaald: De krijgsrechtbanken zijn volgens het militaire strafwetboek en volgens de keizerlijke verordening van 28 december 1899 inzake de buitengewone krijgsgerechtigde procedure tegen vreemdelingen en

het uitoefenen van strafrecht tegen krijgsgevangenen, wegens strafbare handelingen van vreemdelingen, bevoegd:

- a. Bij oorlogsverraad;
- b. Bij plundering van op het slagveld achtergebleven tot de Duitse of verbonden troepen behorende personen of het afpersen van zaken tegenover zieken, gewonden of krijgsgevangenen;
- c. Bij alle volgens de wetten van het Duitse rijk strafbare handelingen tegen de Duitse troepen, tegen personen die daartoe behoren of tegen een op bevel van de Duitse keizer aangestelde overheid gericht;
- d. Bij elke inbreuk op de onder strafaanzegging uitgevaardigde verordeningen der hiertoe gemachtigde Duitse bevelhebbers of op de onder strafaanzegging uitgevaardigde, de veiligheid der Duitse troepen beogende bevelen van de opperbevelhebber van een gemeente of district;
- e. Bij alle misdrijven zonder uitzondering, die door zulke personen bedreven worden, welke zonder militairen te zijn in de een of andere dienstbetrekking tot het Duitse leger staan, er zich bij ophouden of het volgen.

Vervolgens is bij verordening van 16 juni het verkopen van andere alcoholhoudende dranken dan wijn en bier, aan personen, die tot het Duitse leger behoren, verboden, op straffe van hechtenis tot ten hoogste twee maanden en boete tot ten hoogste 500 mark.

Tenslotte worden de bepalingen der kieswet aangaande het herzien der kiezerslijsten voorlopig niet van kracht verklaard en bepaald dat ook de aanvullingsverkiezingen voor de gemeenteraden in 1915 niet zullen plaats hebben.

Wij hebben de vorige week melding gemaakt van de voorschriften, die er thans voor het briefverkeer in België door de Duitse overheid zijn uitgevaardigd.

Een inwoner van onze gemeente heeft ons vanochtend een (zaken)brief vertoond, door hem van hier naar Brussel verzonden en slechts een enkel vel postpapier inhoudend. De brief is door de censor teruggezonden. Op de omslag stond gestempeld: Zurück; für Privatverkehr nur Postkarten zulässig.